

מ"ח 7682/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 7682/15

כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
פלוני

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למשפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט
[נוסח משולב], תשמ"ד-1984 על פסק דין של בית
משפט השלום בקרית שמונה (הנשיא ג' אזולאי) מיום
17.9.14 בת"פ 56779-02-12

עו"ד בוריס קוסנוביץ; עו"ד אלפסי ברנרד

בשם המבקש:

עו"ד יוסף ג'ואי אש

בשם המשיבה:

החלטה

א. בקשה למשפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן החוק). ביום 17.9.2014, בת"פ 56779-02-12, הרשיע בית משפט השלום בקרית שמונה (הנשיא ג' אזולאי) את המבקש, לאחר קיום הוכחות, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן החוק), ואיומים לפי סעיף 192 לחוק. ביום 1.10.2014 השית בית המשפט על המבקש שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה לפיה הורשע, וקנס כספי בסך 4,000 ש"ח או חודש מאסר תמורתם. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית משפט זה נדחו, כפי שיפורט להלן.

רקע ואישומים

ב. ביום 29.2.2012 הוגש כתב אישום נגד המבקש. על פי התיאור בכתב האישום, ביום 28.12.2011 בשעה

20:15 לערך, בעת ששהה המבקש בביתה של כלתו (להלן המתלוננת), תקף אותה המבקש במכות אגרופ בלחייה ובכתפה השמאלית, ודחף אותה אל עבר ארון המטבח. כתוצאה מכך, נחבטה המתלוננת במצחה, בברכה השמאלית ובחלקי גופה השונים, ונגרמו לה חבלות של ממש שהתבטאו בנפיחות, בצקת ושטף דם באזור ארובת העין השמאלית, וברגישות ושטפי דם ברגל ובזרועות. בהמשך לכך, איים המבקש על המתלוננת, משקרא לעברה "אני אמר לך את החיים וארצח אותך".

ג. ביום 29.1.2014, בגדרו של הסדר טיעון עם המשיבה, הודה המבקש בעובדות כתב אישום מתוקן; אולם ביום 2.6.2014, בבוא בית משפט השלום לגזור את דינו, חזר בו המבקש מהודאתו, תוך שטען כי המתלוננת היא שתקפה אותו וכי הודה בלית ברירה, ובית המשפט (השופט מ' מרגלית) הורה על ביטול ההסדר ועל קיום משפט הוכחות; בנוסף, משום שנחשף לנסיבותיו האישיות של המבקש במסגרת הטיעונים לעונש, פסל עצמו המותב מהמשך ניהול ההליך. ביום 17.9.2014, לאחר קיום דיון הוכחות ושמיעת הראיות בתיק, הרשיע בית משפט השלום (הנשיא אזולאי) את המבקש בעובדות כתב האישום המקורי. בתוך כך ציין בית המשפט כי עדותה של המתלוננת עדיפה עליו, משהיא מהימנה, סבירה ונתמכת בדוח רפואי, ואילו הסבריו של המערער לא נתקבלו.

ד. ביום 1.10.2014, עובר למתן גזר הדין, הגיש המבקש בקשה להוספת ראיה ולקבלת ראיה. בבקשה ביקש המבקש להציג חוות דעת מומחה המצביעה על היתכנות "עריכתה" של קלטת העימות בינו לבין המתלוננת, וכן ביקש לקבל לידיו את הקלטת המקורית לצורך השלמת חוות דעתו של המומחה. בית המשפט דחה את בקשת המבקש, תוך שציין כי הבקשה אינה עומדת בתנאים שבדין, וגזר את דינו כמפורט מעלה בו ביום. בית המשפט נימק את דחיית הבקשה בכך שחוות הדעת נערכה לפני למעלה משנתיים, ומצויה ברשות המבקש מאז, והמבקש לא נתן הסבר מניח את הדעת להגשתה בשלב הנוכחי. יתר על כן, בית המשפט הטעים כי "מכל מקום, לא מובן מה תועיל קלטת זו ומה תועיל העדות של המומחה כאשר נקבעו ממצאים חד-משמעיים לאור הראיות החד משמעיות שאינן קשורות לעימות..."

ה. המבקש עירער לבית המשפט המחוזי על פסק הדין, תוך שטען לפגם שהתקיים בניהול החקירה, נוכח מעורבותו הפסולה לכאורה של קרוב משפחתו (ע"ה) שהיה שוטר בתחנה. בית המשפט המחוזי (אב"ד השופט א' הלמן, והשופטים ש' אטרש ו'שטרית), דחה את הערעור ביום 9.6.2015 משלא מצא להתערב בקביעות בית משפט השלום הן בנוגע למהימנות המתלוננת והן בנוגע לדחיית הבקשה להוספת ראיה והבקשה לקבלת ראיה מטעם המבקש. בית המשפט הטעים, כי עדותה של המתלוננת לקרות האירוע היתה עקבית לאורך כל ההליך, בעוד עדותו של המבקש סתרה עצמה, ולא עלתה בקנה אחד עם הממצאים הרפואיים, אשר לא נסתרו. לצד זה, דחה בית המשפט את הטענה להתערבות פסולה של מי מן השוטרים בחקירה. יוער כי תלונה שהגיש המבקש למחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש) בעניין זה, נדחתה. בהמשך לזאת, עמד בית המשפט על הקושי העולה מן הבקשה להוספת ראיה. צוין כי בקשה זו הוגשה בלא הסבר המניח את הדעת לסיבת הגשתה באיחור ניכר – כשנתיים וחצי לאחר שנודע למבקש, שהיה מיוצג, על היתכנות "עריכתה" הקלטת – וממילא נקבע כי היא באה להצביע על עובדות שבהן הכריע בית משפט השלום ואינן מצויות במחלוקת.

ו. המבקש מיאן להשלים עם ההכרעה והגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, תוך הטעמת טענותיו הקודמות והדגשת חשיבותה של קלטת העימות להליך, לשיטתו. ביום 15.7.2015 דחה השופט שהם את הבקשה תוך שציין כי מטרת הבקשה היא בנסיון המבקש להשיג "מקצה שיפורים", שעה שטענות הבקשה הועתקו בשלמותן ("עם שינויי ניסוח קלים) מהודעת הערעור" שהגיש המבקש בפני בית המשפט המחוזי (ראו רע"פ 4797/15 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 9). השופט שהם הוסיף, כי לאחר בחינת החומר אין הצדקה להתערב בקביעות המהימנות שנקבעו במקרה זה על ידי שתי הערכאות הקודמות, וכי אין בקלטת העימות כדי לסייע למבקש ליצור ספק בדבר אשמו, משזה נקבע על יסודם ממצאי של הערכאה הדיונית.

הבקשה הנוכחית והתגובה לה

ז. בבקשה הנוכחית למשפט חוזר נטען כי ביום 5.11.2015 הגיעה לידי המבקש "ראיית זהב", שעניינה אישור המשיבה על הימצאות הקלטת המקורית ברשותה, בעוד שעד למועד זה טענה המשיבה כי הקלטת אינה בנמצא. לשיטת המבקש יש בקלטת זו כדי לשנות מקביעות המהימנות שנקבעו, משניכר לפיה כי הקלטת שהועברה לרשות במסגרת ההליך "טופלה" על יד מי מגורמי החקירה; דבר זה מצביע, לשיטתו, על התערבות פסולה לה טען בעבר, ומשכך מוביל לפסלות הליך החקירה בתיק. בהקשר זה טוען המבקש כי שגה בית משפט השלום משקבע כי עניין הקלטת עלה כבר מלפני שנתיים, שכן הדבר עלה בסמיכות להכרעת הדין, מה גם שלטענת המבקש המשיבה סירבה לתת לו את הקלטת המבוקשת חרף בקשות רבות מטעמו. כן נטען, כי היה על בית משפט השלום לשקול את בקשתו להוספת ראייה עובר למתן גזר הדין על פי המבחנים שנקבעו בפסיקה, לרבות האם הייתה הראייה בהישג ידו במועד, טיבה וסיכוייה. מסיבה זו סבור המבקש כי היה על בית משפט זה לקבל את בקשתו לערער ברשות. בכל אלה יחדיו – כך נטען – יש כדי לקיים את התנאים הנדרשים על פי סעיף 31 לחוק, לצורך קיומו של משפט חוזר אשר יאפשר את תיקון עיוות הדין שנגרם למבקש עם הרשעתו.

ח. בתגובת המשיבה, נטען, כי המבקש לא הצביע על עילה מאלה המנויות בסעיף 31 לחוק, ודי בכך לדחות את בקשתו. הודגש כי בעוד הבקשה מבוססת על "ראייה חדשה" לכאורה, אין הראייה – אישור המשיבה כי הקלטת המקורית קיימת – מצורפת לבקשה. לגופו של עניין נטען, כי אין מדובר בראייה חדשה, משטענותיו של המבקש לעניין הקלטת נשמעו ונדחו על ידי שלוש ערכאות. עוד טוענת המשיבה כי הקלטת המקורית לא הוסתרה מן המבקש, משעמדה לו האפשרות להגיע ולצפות בה, כפי שהציעה המשיבה וכפי קביעת בית המשפט המחוזי. לצד זאת טוענת המשיבה, כי כלל הערכאות קבעו שאף אילו התקבלו טענות המבקש לעניין קלטת העימות, אין בהן לסייע לו, משאין הקלטת מגשרת על הפער העובדתי העולה מגרסתו של המבקש, ואין בכוחה לשנות מקביעות בית משפט השלום בדבר מהימנות המבקש והמתלוננת.

הכרעה

ט. לאחר שעיינתי בבקשה, בהחלטות הערכאות הקודמות ובתגובת המשיבה, באתי לכלל מסקנה כי אין מקום להיעתר לבקשה. כידוע, הליך המשפט החוזר הוא מאורע נדיר השמור למקרים חריגים המצדיקים זאת ((מ"ח 4875/15 הלאל נ' מדינת ישראל, פסקה ח' (2015); מ"ח 4433/15 טשערסקי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה ז' (2015)). בסעיף 31 לחוק בתי המשפט, קבע המחוקק מספר עילות העשויות להצדיק משפט חוזר. העילות הן פסיקה כי אחת הראיות שהובאו בפניו יסודה בשקר ויכלה לשנות תוצאות המשפט לטובת הנידון; הוצגו עובדות או ראיות העשויות לשנות את תוצאות המשפט; אדם אחר הורשע באותה עבירה; וחשש של ממש לעיוות דין. באמצעות עילות אלה ביקש המחוקק ליצור איזון בין שני ערכים – מחד גיסא סופיות הדין והודאות המשפטית, ומאידך גיסא חשיפת האמת ומניעת הרשעות שווא, וזאת מתוך הכרה כי מערכת המנוהלת על ידי בני אדם אינה חפה מטעויות (ראו מ"ח 4990/14 דאוד נ' מדינת ישראל, פסקה כ"ח (2015)). הבקשה הנוכחית משליכה את יהבה על סעיף 31 (א)(2), שעניינו בעובדות או ראיות העשויות להצדיק קיום משפט חוזר. הראייה החדשה עליה נסמך המבקש היא אישור המשיבה לקיומה של קלטת העימות בינו לבין המתלוננת. לאחר עיון בחומר, סבורני, כי עילה זו אינה מתקיימת בנסיבות העניין.

י. ככלל, לצורך עריכת משפט חוזר עקב קיומה של ראייה או עובדה, נדרש כי המבקש יציג תשתית ממשית שיש בכוחה לשכנע את בית המשפט כי הראיות או העובדות הנטענות יכולות היו לשנות את תוצאת המשפט לטובתו (ראו מ"ח 7848/14 פלוני נ' מדינת ישראל (2015)). חוששני כי המבקש לא צלח משוכה זו, גם אם הנושא בעצמותיו, כעולה ממאבקו הנמשך. בסיס הבקשה נעוץ בטענת המבקש כי יש בתוכן קלטת העימות – אותה ביקש להוסיף לאחר הכרעת דינו – לשנות מהרשעתו. ואולם, טענה זו נשמעה ונדחתה בערכאות הקודמות בעניינו של המבקש, לרבות בית משפט זה, ובמהות שב על טיעוניו הקודמים ולא זו מטרת המשפט החוזר, להוות ערכאה ערעורית נוספת – רביעית במספר (מ"ח 3139/13 רחמיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (2014)). וככלל, והדבר מתישב עם השכל הישר, נושא שנבחן על

ידי מספר ערכאות, תפחת הנטיה ליתן משפט חוזר בגינו, כבעניינו (ראו גם 3202/15 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה ט"ז (2015)). שנית, מעיון בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ובתגובת המשיבה, על פני הדברים נראה כי למבקש היתה גישה בכל עת לתוכן הקלטת המקורית, דבר הסותר את טענתו עתה. כך, מפסק הדין של בית המשפט המחוזי עולה, כי עוד ביום 29.1.2013 העלה המערער לראשונה את הטענה כי הקלטת העימות "טופלה" בדרך כלשהי, ובהחלטת בית המשפט מיום 12.3.2013 נאמר לו, בהסתמך על תגובת המשיבה, שבידו להגיע לתחנת המשטרה ולהאזין לקלטת המקורית, הואיל ולא נהוג להוציא את קלטת המקור. המבקש אף ניגש לצפות בה, אלא שסבר כי מראים לו קלטת ערוכה. מכאן שאין להלום את טענת המבקש בדבר מניעת חשיפתו לתוכן הקלטת. שלישית, אפילו תתקבל הראיה לבקשת המבקש, חוששני שאין בה לסייע לו. בית משפט השלום הרשיע את המבקש על פי ממצאי עובדה ומהימנות, תוך התרשמות מעדויות הנוגעים בדבר, ואין בכוחה של הקלטת, גם בגרסה הנוחה למבקש, לשנות מכך. בית משפט השלום העדיף את גרסת המתלוננת, שאף נתמכה במסמכים רפואיים אשר לא נסתרו מטעם המבקש, על גרסאותיו המשתנות של המבקש, ובכך אין עילה להתערב. במצב דברים זה אין לומר כי הוצגה ראיה חדשה, לא כל שכן כזאת שיש בכוחה להוות מסה קריטית לצליחת המשוכות אותן קבע המחוקק למשפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק.

יא. אשר על כן, אין מקום להיעתר לבקשה.

ניתנה היום, כ"ו באדר א' התשע"ו (6.3.2016).

המשנה לנשיאה